

Digitaliseret af / Digitised by

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
THE ROYAL LIBRARY

København / Copenhagen

Titel: Kristeligt Folkepartis Landbrugspolitik : Arbejdsprogram nr. 13

Ophav:

Ressourcetype:

Ressourcetype:

Oprindelsesdato: 1991

Emne:Partiprogram, partiprogrammer. program

Opstilling: DA-småtryk. Politik 4

Kommentar: Vedtaget af Kristeligt Folkepartis hovedbestyrelse 5. januar 1991. Ændringer foretaget af Hovedbestyrelsen 2. november 1991

Relateret:

Relateret:

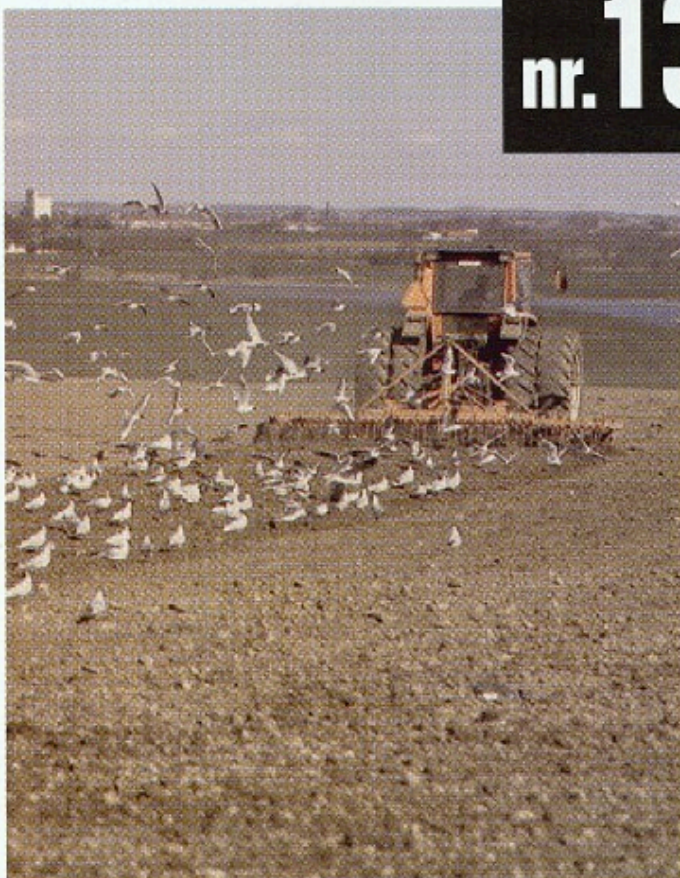
Copyright: Billedet er muligvis beskyttet af loven om ophavsret

hgi 1991

Kristeligt Folkepartis **Landbrugs- politik**

Arbejds- program

nr. 13

Landbrugets struktur
Familiebrug og selveje
Finansiering og skatter
Skatter
Større selvfinansiering og
billige lån
Jordbrugsån og
statsgaranti
Unge etablering
Sociale forhold
Natur og miljø
Et bæredygtigt landbrug
Økologisk jordbrug
Bioteknologi
Forholdet til EU
Dyrevelfærd
Forskning - rådgivning
Uddannelse

Vedtaget af
Kristeligt Folkepartis
hovedbestyrelse
5 januar 1991

Ændringer foretaget af
Hovedbestyrelsen
2. november 1991

Kristeligt Folkeparti mener lovgivningen
skal fremme en ansvarsbevidst udnyttelse
og forvaltning af Danmarks jord med
hensyntagen til både økonomi, miljø og
kommende generationer

Dansk landbrug har stor betydning for samfundet som helhed - såvel økonomisk som kulturelt. Landbruget og det øvrige samfund står i et gensidigt afhængighedsforhold.

Landbruget bør under skyldig hensyntagen til det øvrige samfund være et frit og selvhjulpent erhverv, men i en periode med tilpasning af EF's landbrugspriser til priser, der er baseret på almindelige markedsmekanismer, må lovgivningen være med til at sikre, at landbruget drives til gavn for helheden, og at landbrugets udøvere har mulighed for rimelige levevilkår.

Lovgivningen skal fremme en ansvarsbevidst udnyttelse og forvaltning af Danmarks jord med hensyntagen til både økonomi, miljø og kommende generationer. I en tid, hvor store landbrugsare-

aler stadig overgår til anden anvendelse, må landbrugsjorden betragtes som et værdifuldt og uerstatteligt naturgode, som samfundet må værne om. Ved udarbejdelse af regionplaner, kommuneplaner og fredningsplaner samt ved planlægning af vejanlæg må der tages hensyn til landbrugets interesser.

Udbygning af byerne må så vidt muligt tilrettelægges sådan, at miljø- og trafikforhold ikke hindrer de eksisterende landbrugsejendommers drift, men i stedet styrker deres mulighed for at bestå som rationelle driftsenheder. Hvor væsentlige dele af en landbrugsejendom inddrages i byzone, så den hidtidige driftsform hindres, skal ejeren kunne afhænde hele ejendommen til det offentlige for en pris, der giver mulighed for etablering et andet sted under lignende forhold uden økonomiske tab.

LANDBRUGETS STRUKTUR

Familiebrug og selveje.

Selveje bør fortsat være det fremherskende i dansk landbrug, og familiebruget, hvor bedriften klares af en familie evt. plus enkelte medhjælpere skal fortsat være det bærende element. Lovgivningen må til stadighed udformes under hensyntagen til udfordringer og muligheder. Det betyder bl. a., at der skal være mulighed for eksperimenter med nye ejerformer. En løbende strukturtil-

pasning er nødvendig. Der skal være plads til såvel større som mindre enheder (herunder deltidslandbrug).

Landbrugsområderne må ikke affolkes, og en strukturudvikling, der kan sikre de unges etableringsmuligheder, skal fremmes. Sammenlægnings- og samdriftsgrænser bør nyvurderes. Love og regler må ikke begunstige landmænds tilkøb på de unges bekostning.

FINANSIERING OG SKATTER

Den gennemsnitlige gældsbyrde på et dansk landbrug er markant større end i EF-landene i øvrigt. Dette skyldes det høje danske renteniveau og den hårde beskatning. Det er meget væsentligt for dansk landbrugs konkurrenceevne, at der bliver givet mulighed for at opnå en større grad af selvfinansiering og en lavere forrentning af fremmedkapital.

c) at skat på landbrugsjord fjernes, hvorimod dyrkede arealer uden landbrugspligt fortsat beskattes. Landbrugsjord, der overgår til andre formål, skal beskattes af værdistigningen.

Finansiering

Større selvfinansiering og billige lån. Landbrugets rentebyrde bør nedbringes gennem en større selvfinansieringsgrad og billige lån til erhvervet. Der skal fortsat gives mulighed for henlæggelse til en investeringsfond. Midlerne herfra bør så kunne benyttes ved senere investeringer. Denne ordning vil kunne afbøde virkningerne af store indkomstudsving fra år til år.

Jordbrugs lån med statsgaranti

Da 2/3 af vores landbrugsproduktion eksporteres, kan landbruget ikke selv fastsætte salgspriserne på landbrugs-

produkterne. Priserne er som oftest lave i forhold til produktionsomkostningerne. Det er derfor nødvendigt, at landbruget får så billig finansiering som muligt.

Ved etablering bør de kendte jordbrugs lån kunne benyttes op til 50% af købsprisen - dog kun op til et fastsat maksimumsbeløb. Der bør også kunne ydes lån til senere investeringer i bedriften inden for 50% af ejendommens handelsværdi og inden for maksimumsbeløbet. Renten for disse lån er 2,5% og hovedstolen skal indexreguleres i forhold til nettopristallet. Denne regulering er nødvendig for omsætningen af obligationerne, men den kan være meget uheldig for landbrugerne. Der bør derfor indføres en sikringsordning baseret på et index beregnet på grundlag af landbrugets indtjeningsevne. Den forskel, der vil opstå p.g.a. de to indexes forskellige udvikling bør inddrages eller dækkes af staten.

Skatter

Kristeligt Folkeparti foreslår,

a) at skattelovgivningen tillader opbygning af en større egenkapital f. eks. ved at overskud, der ikke trækkes ud af virksomheden, kan henstå uden beskatning;

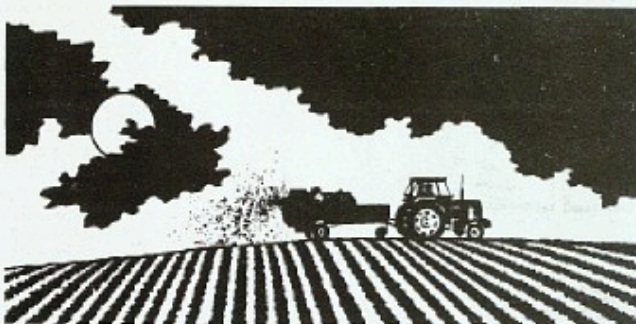
b) at ægtefæller, der er fælles om driften af en landbrugsejendom, fortsat kan få en rimelig indbyrdes fordeling ved beregning af indkomstskat og formueskat;

Forbedringsstøtte, der er ramtelskud til forbedringer og renoveringer i landbruget, skal bibeholdes.

Unge etablering

Unge, der vil spare op til eget landbrug, bør have mulighed for skattefrit at opspare en større del, f.eks. 40 %, af deres lønindtægt på etableringskonto. Ved køb af et landbrug frigives skattefrit et beløb, der svarer til skøde- og stømpelomkostninger, og resten afskrives forløbs på bygninger og maskiner.

Når de unge har erhvervet det grønne bevis, kan de i forbindelse med etablering søge „yngre jordbrugerlån“. Beløbsrammerne for denne begunstigede finansieringsmulighed skal være pristals-

regulerede, og det bør ikke være en betingelse for at opnå dem, at den unge har en bestemt egenkapital. Derimod bør egenkapitalens størrelse vurderes

i forbindelse med den enkelte låneansøgning. Hvis to eller flere sammen erhverver et landbrug, kan beløbsrammen fordobles.

SOCIALE FORHOLD

Landbrugere må i lighed med andre være dækket af en effektiv sygedagpengeordning evt. kombineret med en frivillig forsikring (som gældende lovgivning giver mulighed for det).

Økonomisk trængte landmænd, hvis situation er blevet så alvorlig at de i en periode ikke kan låne til privatforbruget, bør kunne hjælpes efter bistandsloven, således at en tvangsauktion måske kan afværges.

Landboorganisationernes „Erhvervs- og Samfundsmæssig Konsulentvejledning“ (ES) bør også være behjælpelig med rådgivning vedrørende sociale og erhvervs-mæssige forhold, specielt til økonomisk trængte landmænd.

Vikarordningen, der har været med til at lette og aflaste landmandsfamilier ved sygdom og efteruddannelse samt i ferier, skal bevares og udbygges i forbindelse med længere varende sygdom og barsel.

NATUR OG MILJØ

Det danske landskab er et kulturlandskab. Dykkede marker, skovbrug og tørvemoser har formet landskabet. Landbruget står som forvalter af 3/4 af den danske natur. Ændringer i landbruget betyder derfor også ændringer i vilde dyr og planters levevilkår og påvirker det omkringliggende miljø. Et bæredygtigt landbrug skal sikre en balance mellem produktionen og påvirkningen af miljøet. Vandmiljøplanens mål for industri og landbrug om at mindske udledningen af kvælstof og fosfor til de ferskevande og havet må opfyldes. De konkrete midler til at nå disse mål må til stadighed nyvurderes for at udnytte

ny viden og teknologi. På landbrug med animalsk produktion skal der være tilstrækkelig kapacitet til opbevaring af gødning.

Handelsgødning og husdyrgødning bør tilføres marken på de gunstigste tidspunkter. Flydende husdyrgødning må ikke udbringes fra høst til 1. marts med undtagelse af udbringning til vinterraps og græs i september. Flydende husdyrgødning skal enten udlægges i voksende afgrøde eller umiddelbart nedbringes i jorden. Der skal fortsat udarbejdes gødningsplaner.

Forbruges af bekæmpelsesmidler skal nedsættes. Der skal udarbejdes sprøjtplaner (der kan realiseres efter behov) af uvidlige konsulenter. EFs godkendelseskrav skal bringes op på niveau med de danske krav. Forskning i ikke-kemiske bekæmpelsesmidler skal styrkes.

Der skal ydes støtte til at stoppe dyrkingen på arealer, hvor miljøbelastningen overstiger indtjeningen (marginaljorder) eller hvor særlige forhold f.eks. vandindvindning gør det samfundsøkonomisk fordelagtigt. Forskningen i landbrugets miljøpåvirkning og i forskellige dyrkningsformer bidrag til denne må styrkes for at sikre, at landbrugets udvikling kan ske i fortsat balance med naturen.

ET BÆREDYGTIGT LANDBRUG

For på demokratisk vis at nå frem mod en definition af „et økonomisk og økologisk bæredygtigt landbrug“ bør der oprettes en „Brundtland-fond“, som skal

stille midler til rådighed for lokale idecirkler d.v.s. debat-fora af landmænd og andre interesserede. Gennem foredrag, møder og studiekredse skal disse idecirkler danne grundlaget for udvikling af et bæredygtigt landbrug.

Der skal oprettes et økologisk råd, som skal være rådgivende for regeringen og Folketinget på det miljømæssige område. Rådet skal koordinere og nyttiggøre arbejdet i de lokale idecirkler.

ØKOLOGISK JORDBRUG

Der skal ydes støtte til forskning i økologiske (men ikke biodynamiske) landbrugsprincipper. Omlægning til økologisk jordbrug bør fremmes gennem støtte til etablering og til markedsføring af økologiske produkter. Det må sikres, at en fremtidig EF-mærkning af økologiske produkter lever op til de danske mærkningskrav, og at det fortsat bliver forbudt at bruge betegnelsen økologisk på produkter fra ikke-godkendte producenter. Godkendelse og kontrol skal varetages af en uvidlig instans.

BIOTEKNOLOGI

Det er nødvendigt, at der føres nøje kontrol med brugen af bioteknologi i landbrug og industri.

Forsøg med gensplejsede organismer må kun udføres, når der er garanti for, at de gensplejsede egenskaber ikke kan spredes til den vilde fauna. Produkt-patent skal ikke kunne opnås på levende organismer eller gener, hvad enten de er modificeret eller ej. Procespatent skal ikke principielt afvises, men

det er helt fundamentalt, at evt. adgang til proces-patent ikke indebærer nogen form for direkte eller indirekte eneret til planter, dyr eller mikroorganismer. Til gengæld skal det være muligt at opnå en nyhedsbeskyttelse af bioteknologiske forskningsresultater. Denne beskyttelse skal gøre fortsat forskning og avl mulig samt tillade jordbrugere at avle og benytte egen afgrøde til udsæd, hvilket især har betydning for u-landenes landbrug.

FORHOLDET TIL EF

Målet med EF's landbrugspolitik er at sikre forbrugerne gode og sunde fødevarer til rimelige og stabile priser. Det må ske under hensyntagen til producenterne og følgeindustriernes økonomiske og beskæftigelsesmæssige interesser. Ud over dette må det imidlertid også være en vigtig opgave for EF at bistå udviklingslandene med fødevarer fra overskudslagre i katastrofesituationer. Disse ønsker opfyldes ved en vis overproduktion af landbrugsvarer, hvilket er nået gennem EF's prispolitik og eksportstøtte m.v.. Men EF's landbrugspolitik må i højere grad end hidtil bygge på almindelige markedsmekanismer (udbud og efterspørgsel).

EF's landbrugsstøtte skal primært udbetales som indkomststøtte, i form af ens tilskud pr. produktionsenhed op til en vis størrelse f.eks. 50 køer og 30 ha. Der skal udarbejdes rimelige overgangsordninger. Dansk landbrug særligt høje veterinære stude, og det deraf følgende gode renommé på verdensmarkedet er af afgørende betydning for afsætningen. Dette kvalitetsniveau må fastholdes, og Danmark må derfor i EF modarbejde direktivforslag m.v., der forringer landbrugets mulighed for at fastholde denne produktkvalitet. Som på miljøområdet må det endvidere garanteres, at Danmark kan stille højere kvalitetskrav over for producenterne end de mindstekrav, man måtte nå frem til i EF.

Spekulation i EF-støttet overproduktion af letfordærlige fødevarer må bringes til ophør. Misbrug af EF's landbrugsordninger skal i det hele taget imødegås, dels ved en forenkling af reglerne, dels ved skærpet kontrol.

Ordningerne skal gennemgås kritisk m.h.p. en forenkling og effektivisering, så misbrug vanskeligeres og fejlproduktion undgås. EF-Kommissionen bør effektivisere kontrollen med de nationale støtteordninger.

Dansk landbrug må ikke belastes af foranstaltninger fra myndighederne, der

stiller det ringere i konkurrencen end landbruget i de EF-lande vi skal konkurrere med.

DYREVELFÆRD

Det er vigtigt, at dansk husdyrbrug drives etisk forsvarligt. Danske landmænd har generelt stor forståelse for husdyrenes velbefindende, men den stærke intensivering og koncentration i husdyrproduktionen medfører en risiko for tingsliggørelse af dyrene. Derfor skal der afsættes tilstrækkelige midler til studier af husdyr-adfærd i forskellige produktionssystemer, ligesom indførelsen af systemer til sundhedsovervågning skal fremmes. Der bør indføres fælles EF-forordninger som forbyder produktions-systemer, som kan påvises at forringe husdyrenes velbefindende væsentligt.

Den danske dyreværnslov skal til enhver tid leve op til intentionen i den europæiske konvention om beskyttelse af dyr, der holdes til landbrugsformål.

FORSKNING - RÅDGIVNING

Dansk landbrugs varemærke skal fortsat være kvalitet. Konkurrencedygtigheden skal sikres ved en større indsats inden for områderne forskning, forsøg, produktudvikling, uddannelse og rådgivning. Flere offentlige midler anvendt på disse områder vil være en sund investering i fremtiden.

Landbrugsforskningen må primært sigte mod en stadig forbedring af landbrugsproduktens kvalitet og produktionsøkonomien i landbruget. Dette forudsætter en vedvarende forskningsindsats af grundlæggende karakter.

Forskning i udnyttelse af biogas og andre alternative energikilder samt en bedre udnyttelse af overskudshalm må styrkes.

Endelig må der stadig forsøges i langtidsvirkningen af landbrugskemikalier og den naturlige omsætning af stofferne, dels i de alsidigt drevne landbrug og dels i de mere specialiserede brug. Nitrats og fosfats roller som forureningskilder i vandmiljøer bør undersøges grundigt.

Den snævre forbindelse mellem forskning, forsøg og rådgivning må befæstes. Forsøgsarbejdet skal løbende tilpasses udviklingen på primærbedrifterne, i virksomhederne og i afsætningen.

Der skal være plads til eksperimenter og nyskabelser i landbruget bl.a. i forbindelse med nye dyrknings- og produktionsmetoder.

Konsulenttjenesten i landbruget bevares som landbrugets egen rådgivningstjeneste. Bl.a. af miljøhensyn bør denne ordning fortsat støttes økonomisk af staten.

UDDANNELSE

Landbrugs- og jordbrugsuddannelserne skal samordnes i en lov om land- og jordbrugsundervisning. Den grundlæggende uddannelse skal finde sted på de nuværende landbrugs- og gartner-skoler. Disse skoler skal bevares som selvstændige institutioner og frie skoler, og eleverne skal have frit skolevalg til disse.

Der må lægges stor vægt på, at uddannelsens hidtidige og nuværende høje kvalitet på det personlighedsudviklende område bevares ved at bevare kostskoleformen og de almindelige fag i uddannelsen.

Landbrugs- og jordbrugsuddannelserne må ikke stilles økonomisk ringere end andre uddannelser. Basisuddannelserne må gøres afhængige af elevforudsætninger, da det er ønskeligt, at stadig flere unge uden landbrugserfaring søger en grøn uddannelse.

Da landbruget er i hastig udvikling, er efteruddannelse af stor betydning. F.eks. bør efteruddannelsen, „En uge på landbrugsskole“, udbygges, så der med jævne mellemrum er tilbud til alle jordbrugere.

Danmark er afhængigt af et effektivt landbrug, da dette er med-virkende til, at vi kan bevare vor høje sociale standard, øge beskæftigelsen og få balance i vor udenrigshandel. Kristeligt Folkeparti vil arbejde for at skabe større forståelse for landbrugets betydning for hele samfundet.

For oplysninger om ophavsret og brugerrettigheder, se venligst www.kb.dk

For information on copyright and user rights, please consult www.kb.dk